

VALMIERAS ĶĪMIKIS

VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRAS RŪPNĪCAS IZDEVUMS

Iznāk kops
1979. gada 25. oktobra

CETURDĪNĒN,
1990. gada 4. oktobrī

Nr. 37 (358)
Cena 1 kap.

PASAULES MĒROGA TEHNOĻĢIJA

1990. gadā PSRS Ministru Padomes premija zinātnes un tehnikas nozarē tika piešķirta par stikla šķiedras ražošanas vienstadijas metodes apgušanu un ieviešanu Padomju Savienības un VDR speciālistu spēkiem. Šis kompleksās idejas realizēšanā piedalījās vairākas padomju un vācu organizācijas, kā arī divi Vladimiras apgabala uzņēmumi — Gusjhrustal'nija ražošanas apvienība «Steklovokno» un Selivanovas mašīnbūves rūpnīca.

Par šo darbu un tā perspektīvām pastāstīja ZRA «Stekloplastiks» galvenais ķīmiķis **B. I. Baskovs**.

Vienstadiju tehnoloģijas, nepārtuktās stikla šķiedras ražošanā, izstrādāšana ir liels ieguldījums rūpnieciskās stikla šķiedras ražošanā Padomju Savienībā, kas nodrošina PSRS iespēju iziet pasaulē mēroga līmeni. Galvenie tehniskie risinājumi jaunajā procesā balstās uz zinātniski-pētnieciskiem darbiem, izstrādātiem ar veseta matemātiskās un fizikālās modeļēšanas kompleksa izmantošanu, kā arī ķīmiski-tehnoloģisko procesu gaitā. Bez tam veikta konstruktoru, projektēšanas un palaišanas-regulēšanas darbu kompleks, kas nodrošina:

- * vienstadiju tehnoloģijas izstrādāšanu un ieviešanu Gusjas RA «Steklovokno», rūpnieciskās ražošanas rekonstrukciju VDR;

- * izejvielu un šķiedras sagatavošanas, stikla kausēšanas un šķiedras izvilšanas tehnoloģisko procesu izstrādāšanu un apgušanu;

- * autoru uzraudzību, saistītu ar tehnoloģiskās iekārtas montāžu un

ieviešanu darbā; iekārta domāta izejvielu bagātināšanai, kas paredz degvielas ekonomiju līdz 30%, kā arī fideru sistēmas ar 48 daudzfiljeru barotājiem izmantošanu stikla šķiedras formēšanā un izvilksnā;

- * jaunu korozijizturīgu un ugunsizturīgu materiālu izstrādāšanu no hroma un cirkonija oksīdiem, kas uzlabo stikla kvalitāti, paaugstina stikla šķiedras formēšanas procesa noturību;

- * stikla kausēšanas krāsns un fideru sistēmas kalpošanas termiņu palielināšanu no 2,5 līdz 3 reizes.

Vienstadijas tehnoloģijas priekšrocības, salīdzinājuma ar divstadiju, saistītas ar tehnoloģiskā cikla, darbilitības samazināšanu un ievērojamu platina kausējumu ipatnējā patēriņa samazināšanu. Pedējais apstākļi ir ļoti svarīgi, ņemot vērā platina un citu dārgmetālu resursu atjaunošanos ierobežotību.

Sakarā ar to štrauji jāpieaug neansto armējošo materiālu ražošanas apjomiem, kas, savukārt, liek pirmā plānā vienstadiju stikla šķiedras ražošanas tehnoloģijas zinātniski-tehniskās attīstības jaunājumus.

Vienstadiju iekārtas ar jaudu līdz 15 tūkst. t gadā tiks celta vairākās rūpnīcās, kur ražos armētos stikla šķiedras paaugstināta teksta materiālus, tai skaitā arī Gusjas RA «Steklovokno». Līdz ar to paredzēts izstrādāt un apgūt tiešā stikla rovinga iekārtas, kas ir liels solis uz priekšu stikla šķiedras ražošanas tehnika un tehnoloģija. Tas palīdzēs iegūt uzreiz lietošanai gatavu rovingu ar 2660 tekstu. Līdz

tam vajadzēs izstrādāt jaunu uzlišanas — pieņemšanas iekārtu, lai nomaiņu uzņemamos aparātus, kādu izmanto ražošanā sodien.

Padarītais darbs vienstadiju tehnoloģijas apgušanā varēs palīdzēt veiksmīgi veikt uzņēmumu tehnisko pārbrūpšanu stikla šķiedras un stiklaplastu ražošanas nozarē, kas, savukārt, nodrošinās augstāku ražošanas un kvalitātes līmeni pasaules mērogā.

Pārpublicēts no avīzes «Priziv»

***

Kā jau tika ziņots mūsu avīzē agrāk (materiālos no cikla «Intervija ar galveno inženieri» par organizatoriski — tehniskajiem pasākumiem rūpnīcā) ir uzsākti projektēšanas darbi stikla šķiedras izstrādes vienstadijas krāsniņ, ko būvēs trešās vannas krāsns vietā 1. cehā. Tās jauda sastāds 5000 t šķiedras gadā. Projektēšanas darbus veic vairākas projektēšanas organizācijas kopīgi ar mūsu nozāres institūtu. Projektiem pilnībā jābūt gataviem 1991. gadā, bet celtniecību paredzēts uzsākt 1992. gadā. Kad šos darbus pabeigs, stikla lodišu ražošanas samazināsies. Tikš gandrīz pārtraukta to piegāde citām rūpnīcām, legūsim elektroenerģijas patēriņa samazinājumu, darba spēka ekonomiju, bus ekoloģiski tirāka ražotne, jo no šīs vienstadijas krāsns atmosfēra vairs netieplūdis arsēns un fluors, ievērojami samazināsies borskābes savienojumu izmetums gaisā.

tobrī no pl. 9.00 līdz pl. 16.00 biedrības biedriem, kuri ir nokartojuši biedrības maksājumus.

Valde

Pēc maziem Jūrgiem katru otrdienu pl. 19.00 lietišķās mākslas pulciņš «Pūrs» gaida dalībniekus Revolucionārijas ielā 18a, 1. stāvā.

strādāt ražošanas praksē Vangažu un Rankas profskolu audzēkņi. Viena daļa strādās 17. ceha kolektīva, otra — 19. cehā. Katram audzēkņim piestiprināts ražošanas prakses vadītājs.

Dārzkopības sabiedrība «Gauja» angļu kociņus tirgos 6. un 7. ok-

KĀ VIENMĒR SKAISTI UN GARŠĪGI

VALMIERAS sabiedriskās ēdīnašanas apvienības uzņēmumos jau kļuvis ierasts laiku pa laikam rikot kulinārijas un konditorejas izstrādājumu izstādes un pārdošanu — t. s. komercizstādes. Vairākkārt šādi pasākumi notikuši arī mūsu rūpnīcas sabiedriskās ēdīnašanas kompleksā «Vitrium».

Aizvadītā ceturtdienā notika komercizstāde ar devīzi «Rudentiņš — bagāts vīrs». Pasākuma sagatavošana bija iesaistījušies abu maipu pavāri, konditorejas ceha darbinieces. Līdz ceturtdienai, pl. 12, kad durvis vēra kulinārijas veikalā, bija sagatavots plašs kulinārijas un konditorejas izstrādājumu klāsts.

Ko tad pircēji varēja vērot un iegādāties kulinārijas veikalā minētajā dienā? Ilggadējā pardevēja

Lidija Duģele piedāvāja rūpnīca strādājošajiem tos izstrādājumus, kas veikalā ir katru dienu, piemēram, dažādas konditorejas izstrādājumus, vairāku veidu gaļas izstrādājumus. Bija arī tādā produkcija, ko konditori un kulināri sagatavoja tieši šim pasākumam. Kā mūsu korespondentam pastāstīja «Vitriuma» tehnoloģe **Skaidrite Feldmane**, šo izstrādājumu skaifā bija cepumu asorti groziņa, burkānu maize, ķirbju maize, aknu siers ar kabaci, aknu siers ar sēnēm, rudens rulete, abolu «acepums, pīrāgs ar kāpostiem, burkānu konfektes (tām bija negaidīti liela piekrišana), pildīti kāļi, kartupeļu pīrāgs ar gaļu, sēņu pīciņi, pildīti siņoli, omlete ar šķiņķi, omle-

(Nobeigums 2 lpp.)

○ Tehnoloģe Skaidrite Feldmane (no kreisās) un šefpavāre Aida Gražule.

○ Konditorejas ceha vadītāja Valda Brūvere (no labas) un Brigita Laķe.

HRONIKA

Sodien aušanas ceha lekciju zālē notiek paplašinātā ražošanas apspriede par Latvijas Republikas nodokļu likumprojektu. Turpmāk publicēsim materiālus un informāciju par tās gaitu.

Septembri mūsu rūpnīcā sāka

JŪSU PALĪGS EKONOMIKĀ

Atkal jau klāt karstais parakstīšanās laiks uz avīzēm un žurnāliem. Tādēļ, katram no mums rodas jautājums, kādus laikrakstus pasūtīt. Kā jūtam, tagad pareizā izvēle ir kļuvisi vēl grūtāka nekā agrāk. Ir nākuši klāt ļoti daudz jauni izdevumi, pieaugusi parakstīšanās maksa, kā arī piemaksa par laikraksta piegādi. Un, protams, laiks izvēlei ir palicis pavisam īss — parakstīšanās laiks beidzas 31. oktobrī.

Nezinu, kādu izvēli izdarīsiet jūs, perakstoties uz laikrakstiem, bet daudzi dod priekšroku laikrakstu iegādei, kas īpašu uzmanību pievērš ekonomikas problēmām. Bet tas jau ir saprotams, jo visi, tajā skaitā arī jūs uzņēmumus, gatavojas iziet pasaulē tirgu. Tādēļ, lai rastu jaunus atrisinājumus šajā jomā, pasūtiet laikrakstus — palīgus ekonomikā.

Lielu popularitāti ir guvis izdevums «Ekonomika i zīdņ». Pirm-

kārt — tas ir pats operatīvākais izdevums visa ekonomikas periodā. Otrkārt — tikai šis izdevums ir tas, kas dod konkrētas atbildes par daudziem oficiāliem dokumentiem ekonomikas reformās.

Treškārt — laikraksts ir domāts vislabākajam speciālistu lokam, pieredzējušiem ekonomistiem, kā arī strādniekiem, kuri tikko sākuši interesēties par ekonomikas problēmām.

Tāpat pašas labākās atsauksmes

ir par izdevuma tradicionālām rubrikām: «Mājas ekonomika», «Jaunās darbojošās personas ekonomikā», «Biznesu skola», «Jautājumu un atbildes», «Statistikas spoguļi» u. c. Izdevuma pasūtītāju skaits Latvijā vien, par pagājušo gadu ir pieaudzis par 12 procentiem. Tāpat ir palielinājies pieprasījums tieši jūsu uzņēmuma.

Domāju, ka nākošgad šī tendence saglabāsies, pēc manām domām, šis izdevums ir no lētākajiem (gada izdevums maksā tikai 14 rbļ, 64 kap.). Arī maksa par piegādi uz visu gadu ir tikai 84 kap., gada tirāžu iespēj Maskava, un nav

bijis vēl gadījums, kad papīra trūkuma dēļ šo laikrakstu neespiež.

Protams, šim nedeļas laikrakstam ir arī savi trūkumi. Mēs katrā ziņā centīsimies tos likvidēt, pēc lasītāju vēlēšanās. Savus priekšlikumus un ierosinājumus šim izdevumam varat nosūtīt laikraksta redakcijai. Es ceru, ka tie lasītāji, kas šodag pasūtīs iknedēļas izdevumu «Ekonomika i zīdņ», nebus vilušies un atradīs tajā arī daudz atbildes uz ekonomikas problēmām.

P. ANTROPOVS,

laikraksta «Ekonomika i zīdņ» korespondents

